

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 77/2019-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. mája 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžfk 106/2017 z 22. januára 2019 (v petite sťažnosti nesprávne uvedené uznesenie sp. zn. 3 Tdo 18/2017 zo 6. júna 2017, pozn.), a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. apríla 2019 elektronicky doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Sžfk 106/2017 z 22. januára 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok“). V petite sťažnosti sťažovateľ nesprávne uvádza uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tdo 18/2017 zo 6. júna 2017, na ktoré sa vecná argumentácia nevzťahuje.

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu bola zamietnutá kasačná sťažnosť sťažovateľa, ktorá bola vymedzená jediným sťažnostným bodom (nedodržanie zákonnej lehoty na výkon daňovej kontroly, pozn.), z dôvodu, že táto námietka nebola uplatnená včas v správnej žalobe. Sťažovateľ s týmto názorom nesúhlasí a tvrdí, že predmetnú námietku uplatnil už v odvolaní proti rozhodnutiu správcu dane aj v správnej žalobe. Sťažovateľ namieta najmä, že daňová kontrola prebiehala od 11. marca 2013 do 2. júna 2014, teda v rozpore s právnou úpravou viac ako 12 mesiacov. Napadnutému rozsudku najvyššieho súdu vytýka nedostatok dôvodov a arbitrárnosť, keďže táto námietka je podľa názoru sťažovateľa pre posúdenie veci podstatná a v rozhodnutí najvyššieho súdu na ňu nedostal odpoveď. Tým bolo podľa jeho názoru porušené jeho základné právo na súdnu ochranu aj právo na spravodlivý proces. Ďalej sťažovateľ namieta nemožnosť vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, avšak bez ďalších skutkových tvrdení, z ktorých porušenie vyvodzuje.

3. Sťažovateľ v závere svojej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti náležom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], trvale bytom [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 6.6.2017 v sp. zn. 3Tdo/18/2017 a konaním mu predchádzajúcim bolo porušené.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.01.2019 v sp. zn. I Sžfk/106/2017 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa na účet jeho právneho zástupcu do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.“

4. Podaním doručeným ústavnému súdu 29. apríla 2019 v listinnej podobe sťažovateľ doplnil svoju sťažnosť o prílohy – napadnutý rozsudok najvyššieho súdu v rovnopise a plnú moc udelenú 25. októbra 2016 advokátovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], na zastupovanie sťažovateľa „vo veci prípravy, spisania a podania správnej žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Finančného riaditeľstva SR sp. zn.: 1502434/2016 zo dňa 08.09.2016 - v plnom rozsahu“.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

7. Podľa § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, ak odsek 2 alebo § 35 neustanovuje inak.

8. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy (ďalej len „ústavná sťažnosť“).

9. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné údaje navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

10. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

11. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak.

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

13. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f), g), i) až l), n), q), r) a w) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Ak účastník konania v určenej lehote nedostatky neodstráni, ústavný súd návrh na začatie konania odmietne.

15. V zmysle ustálenej súdnej praxe ústavného súdu rozhodnutie vydané v súdnom konaní a postup súdu v súlade s platným a účinným zákonom (procesnými a hmotnoprávnymi predpismi konania) nemožno hodnotiť ako porušovanie základných ľudských práv (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00).

III.

16. Po preskúmaní obsahu a príloh sťažnosti ústavný súd zistil, že v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu vyžaduje zákon o ústavnom súde, a preto ústavný súd sťažnosť odmietol pre nesplnenie podmienky povinného právneho zastúpenia sťažovateľa a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. b) a c) zákona o ústavnom súde.

K povinnému právnemu zastúpeniu

17. Ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, v ktorej je jednoznačne formulované, že povinnosť zastúpenia sťažovateľa advokátom v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je ustanovená bez možnosti akýchkoľvek výnimiek, a zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ ide o inštitút povinného právneho zastúpenia, na opodstatnenosť jeho zákonnej úpravy vo svojej judikatúre opakovane upozorňuje a bezvýnimočne na ňom trvá (napr. I. ÚS 57/2013, IV. ÚS 221/2013, III. ÚS 343/2013).

18. Sťažovateľ k svojej sťažnosti nepripojil plnomocenstvo výslovne udelené zvolenému advokátovi na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Predložená plná moc z 25. októbra 2016 sa vzťahuje na konanie o správnej žalobe a nespĺňa dikciu § 43

ods. 3 zákona o ústavnom súde, pretože v nej nie je výslovne uvedené, že je udelená aj na konanie pred ústavným súdom. O ustanovenie advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom sťažovateľ nepožiadala. V dôsledku uvedeného nebola splnená podmienka povinného právneho zastúpenia sťažovateľa v zmysle § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a preto ústavný súd odmietol sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde.

K nedostatku zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti

19. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania (§ 45 zákona o ústavnom súde) sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah a predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany.

20. Sťažnosť v predloženej podobe neobsahovala návrh rozhodnutia (petit) vymedzený presne, určito a zrozumiteľne [v súlade s čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy a § 133 zákona o ústavnom súde], teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci. Sťažovateľ namieta porušenie označených základných práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tdo 18/2017 zo 6. júna 2017 bez akejkoľvek vecnej argumentácie a žiada zrušiť rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžfk 106/2017 z 22. januára 2019, ktorý ako napadnuté právoplatné rozhodnutie priložil k svojej sťažnosti. K tomu ústavný súd pripomína, že právomoc zrušiť napádané rozhodnutie je viazaná na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa napádaným rozhodnutím.

21. V zmysle citovaného § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde musí návrh na začatie konania okrem iného obsahovať aj označenie navrhovaných dôkazov. Podstatné sťažnostné tvrdenie sťažovateľa o tom, že predniesol svoju kasačnú argumentáciu včas už v správnej žalobe, nie je podporené žiadnymi navrhovanými alebo predloženými dôkazmi, pričom ide o skutočnosť vyplývajúcu priamo z obsahu jeho správnej žaloby.

22. Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa aj pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

23. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že možnosť vyzvať sťažovateľa na odstránenie nedostatkov jeho sťažnosti podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde nevyužil, keďže by to bolo neúčelné a nehospodárne. Ani prípadné doplnenie plnej moci a odstránenie nezrozumiteľnosti petitu by neprinieslo pre sťažovateľa vecne iný výsledok konania. Obsah sťažnosti sa totiž javí už v predloženej podobe ako zjavne neopodstatnený, pretože vytýka najvyššiemu súdu postup zodpovedajúci procesnej úprave konania v správnom súdnictve (koncentrácia konania, povinnosť uplatniť všetky námietky v lehote na podanie správnej žaloby a viazanosť petitom kasačnej sťažnosti a žaloby, pozn.), ktorý nemôže byť kvalifikovaný ako porušovanie základných práv a slobôd. K tvrdeniu o včasnom uplatnení kasačnej námietky sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom nepredložil ani neoznačil žiadne dôkazné prostriedky (napr. správnu žalobu a na vec sa vzťahujúce rozhodnutie krajského súdu), napriek tomu, že podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde má túto povinnosť. Nepreukázané tvrdenie sťažovateľa nie je spôsobilé vyvrátiť prezumpciu správnosti a zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej moci. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu v bode 3 na strane 3 uvádza podstatný obsah správnej žaloby sťažovateľa, v ktorom nie je argumentácia týkajúca sa nedodržania zákonnej lehoty uvedená, a preto tvrdenie o včasnom uplatnení tejto námietky v správnej žalobe vyhodnotil najvyšší súd v bode 11 na strane 5 napadnutého rozsudku ako nepravdivé.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2019